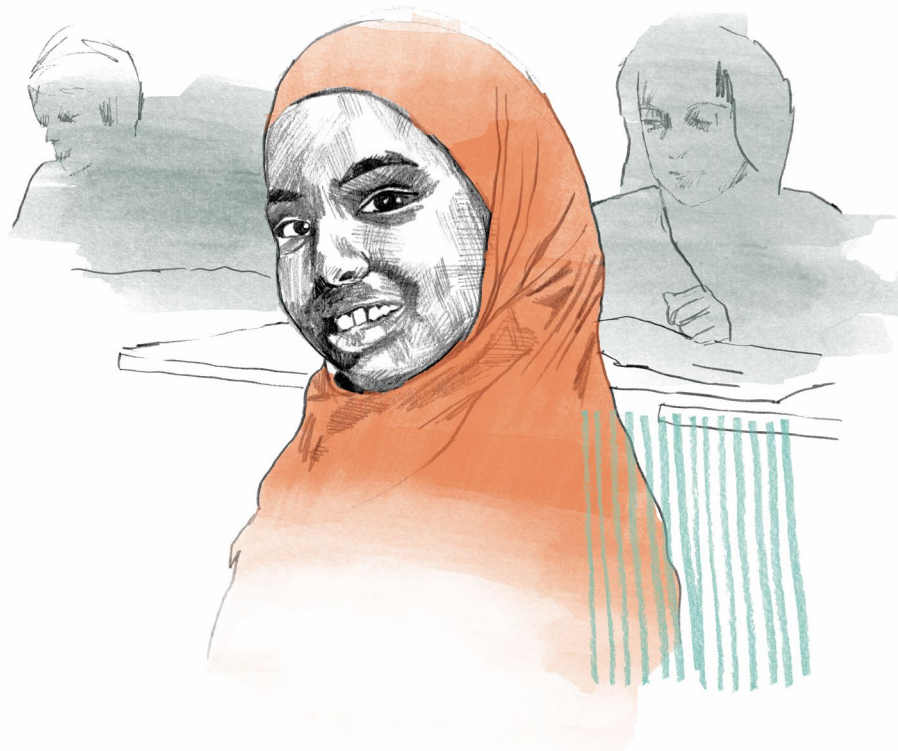

Barnrättsrapporten 2023

Återrapportering av samordnings- och
utvecklingsuppdraget A2019/01274

Länsstyrelserna

Titel: Barnrättsrapporten
Författare: Saga Hillerström
ISBN: 1403-624X
Diarienummer: 821-463-2023
Utgivningsår: 2023
Omslagsbild: Annefrid Sjöman

Förord

Barns rättigheter är fundamentala och oundgängliga. I vårt samhälle har vi en gemensam skyldighet att säkerställa att varje barn får sina grundläggande rättigheter tillgodosedda och skyddade.

I Sverige är det Länsstyrelsen i Dalarnas län som samordnar länsstyrelsernas nationella uppdrag att stärka den praktiska tillämpningen av barnets rättigheter regionalt och lokalt.

De rekommendationer som FN:s barnrättskommitté 2023 lämnade gällande Sveriges åtaganden speglade en oro för de regionala skillnaderna i barnets rättigheter man kunde se. Under året har flera län därför fokuserat på ytterligare samverkan med såväl varandra som med olika externa aktörer. Vi har även utvecklat vår samordning med andra närliggande uppdrag vilket har stärkt barnrätten i flera av länsstyrelsens verksamhetsområden.

Länsstyrelserna har, med sin förankring såväl nationellt som regionalt och lokalt, de bästa förutsättningarna för att fortsätta arbeta in barnrättsperspektivet på bred front i vårt samhälle. I Länsstyrelsernas regleringsbrevsuppdrag för 2024 inom området Barnets rättigheter ligger ett fokus just på en ökad extern samverkan. Det ger oss en tydlig signal på att den inriktning av arbetet som vi påbörjade under 2023 ska utvecklas vidare.

Falun, 25 mars 2024

Helena Höij,
Landshövding i Dalarnas län

Innehåll

BARNRÄTTSRAPPORTEN 2023	1
FÖRORD	3
1. SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	6
2. INLEDNING	9
2.1 Bakgrund.....	9
2.2 Syfte	9
2.3 Underlag.....	9
2.4 Avsändare	10
3. UTVECKLING AV LÄNSSTYRELSEARNAS ARBETE MED BARNETS RÄTTIGHETER	11
3.1 Struktur för samordning	11
3.2 Länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter	12
3.3 Barnrättsgruppen	13
3.4 Verksamhetsmedel	15
3.5 Intern tillämpning av barnets rättigheter	17
3.5.1 Integrering av mänskliga rättigheter och jämställdhet i krisledningsarbetet.....	21
3.5.2 Statsbidrag inom integration	21
3.5.3 Agenda 2030	22
4. NATIONELLT STÖD TILL DET REGIONALA EXTERNA ARBETET	24
4.1 Statistiska lägesbilder	24
4.2 Digital barnrättsdatabas	26
5. UTVECKLING AV LÄNSSTYRELSEARNAS EXTERNA ARBETE MED BARNETS RÄTTIGHETER	28
5.1 Regional samordning och erfarenhetsutbyte.....	28
5.2 Regionala insatser och aktiviteter	29
5.2.1 Barns rätt till delaktighet	31
5.2.2 Barns lika tillgång till rättigheter.....	32
6. STRATEGISK SAMVERKAN OCH KOMMUNIKATION	34
6.1 Regional samverkan	34

6.2 Samverkan med specialistmyndigheter och nyckelaktörer	35
6.2.1 Barnombudsmannen.....	36
6.2.2 Sveriges kommuner och regioner	37
6.3 MR-webben.....	38
7. ARBETET FRAMÅT.....	39
8. BILAGOR.....	41
Bilaga 1 Bokslut	41
Bilaga 2 Förstudie digitalt verktyg för det rättighetsbaserade arbetssättet ..	42
Bilaga 3 På tal om statistik och mänskliga rättigheter 2023	43
BARNRÄTTSRAPPORTEN	44

1. Sammanfattande bedömning

Under 2023 har det länsstyrelsegemensamma arbetet inom barnrättsuppdraget fortsatt att utvecklas, såväl internt som externt. I många län har man samordnat arbetet med andra närliggande uppdrag och på så vis stärkt barnrätten i flera av länsstyrelsens verksamhetsområden. Det är också ett arbetssätt som får effekter på länsstyrelsernas externa arbete enligt devisen ”internt blir externt”. Kunskaps- och metodstödet för prövning av barnets bästa bedöms fortfarande som den gemensamma grund från vilken det interna utvecklingsarbetet kan utgå ifrån. Samtidigt efterfrågas en kortversion som lättare kan implementeras i länsstyrelsens verksamheter. Sammantaget bedömer länen utvecklingen av det interna arbetet med tillämpningen av barnets rättigheter som endera positiv eller oförändrad jämfört med tidigare år.

Två initiativ som kan nämnas utifrån det nationella samordnade stödet till länen är de statistiska lägesbilder som tagits fram, en för varje län, som belyser rättighetsläget i länen och bland annat utgår från Barnrättskommitténs senaste rekommendationer till Sverige. En förstudie har också inletts om en digital plattform med sociala innovationer som stärker tillämpningen av barnets rättigheter. I båda fall är bedömningen att initiativen stärker länsstyrelsernas förmåga att stötta kommun och region i tillämpningen av barnets rättigheter – såväl under 2023 som framåt under verksamhetsåret 2024.

Barnrättsuppdragets uppgifter i fråga om att utgöra ett stöd för kommun och region har oftast utförts i bred regional samverkan.

De allra flesta län (18 av 21) har regionala nätverk för barnrättsfrågorna. De regionala nätverken ser olika ut i sin struktur, form och vilka aktörer som ingår. Gemensamt för nätverken är att de utgör en mycket viktig regional grund från vilken barnrätten kan utvecklas i kommun och region. En utmaning med regionala nätverk är dock mottagarkapaciteten och kommunernas möjligheter att ingå i (ytterligare) regionala nätverk. Av den anledningen samordnas många gånger barnrätten med andra rättighetsfrågor i bredare nätverk. Under 2023 ingick 208 kommuner i något av länsstyrelsernas regionala nätverk för barnrättsfrågorna, vilket är en ökning från 203 kommuner under 2022.

I regleringsbrevsuppdraget för 2023 nämndes särskilt beaktandet av barns lika tillgång till rättigheter och barns rätt till delaktighet. I årets åiterrapportering går därför att läsa tematiskt om de insatser som gjorts under året i syfte att stärka barnkonventionens artikel 2 och 12. Länsstyrelserna har genomfört insatser på nationell, regional och lokal nivå – i samverkan med varandra och i samverkan med andra. Den sammantagna bedömningen är att länsstyrelserna med tydlighet bidragit till att särskilt lyfta artikel 2 och 12 under 2023 och i flera fall även bidragit till en stärkt praktisk tillämpning av desamma.

Länsstyrelsen samverkar med såväl kommuner och regioner som civilsamhällesaktörer, statliga myndigheter och andra organisationer. Under 2023 bedömer hälften av länen att den regionala samverkan utvecklats i positiv riktning jämfört med föregående år, medan den andra hälften bedömer samverkan som oförändrad. Nationellt har samverkan under 2023 utvecklats i en positiv riktning då ett antal nya samarbeten inletts, här kan

Mötesplats Social Innovation och Stiftelsen Allmänna Barnhuset nämns som exempel. Samverkan med Barnombudsmannen och SKR har även den fortsatt i en positiv riktning under året. Exempel på detta är trainee-utbildningarna som avslutats i samverkan med SKR och den nationella barnrättskonferensen som för fjärde året i rad genomförs i samverkan med Barnombudsmannen.

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Länsstyrelserna har sedan 2019 ett särskilt uppdrag att stötta implementeringen av barnets rättigheter, såväl internt i den egna verksamheten som externt i kommun och region. Som ett led i regeringens strategiska och systematiska arbete för att tillförsäkra barn deras rättigheter har länsstyrelsernas uppdrag i barnets rättigheter spelat en viktig roll i det regionala och kommunala arbetet. I syfte att samordna och utveckla det länsstyrelsegemensamma arbetet har länsstyrelsen i Dalarnas län ett samordnings- och utvecklingsuppdrag.

2.2 Syfte

Rapporten redovisar hur länsstyrelserna samordnat och utvecklat arbetet med barnets rättigheter under verksamhetsåret 2023. I kapitlet redogörs för insatser och utveckling under det gångna året samt samordnings- och utvecklingsuppdragets bidrag till utvecklingen.

2.3 Underlag

Rapporten bygger främst på den redovisningsenkät som samordnings- och utvecklingsuppdraget skickat till samtliga länsstyrelser genom länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter och barnets rättigheter. Enkäten skickades ut 17 november 2023 med sista svarsdag 19 januari 2024. Enkäten strukturerades enligt uppgifterna som skrivs ut i regeringsuppdraget vilka även ligger till grund för kapitelindelningen i denna rapport. Enkäten omfattar även frågor

om verksamhetsmedel som rekvireras ur samordningsbudgeten. Samtliga län har besvarat enkäten.

2.4 Avsändare

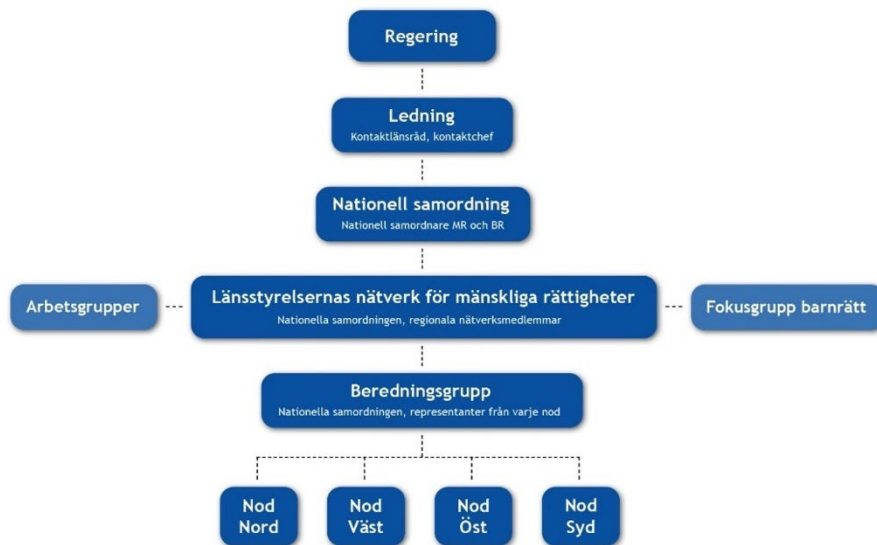
Rapporten har sammanställts av Saga Hillerström, nationell samordnare av uppdraget i barnets rättigheter, Länsstyrelsen i Dalarnas län. Viktiga bidrag har lämnats av samtliga nätverksmedlemmar i länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter. Rapporten har godkänts av landshövding Helena Höij, Länsstyrelsen i Dalarnas län och kontaktchefer för uppdraget: Sufyan Kadhim, Länsstyrelsen i Dalarnas län och Stina Esselström, Länsstyrelsen i Västernorrlands län.

3. Utveckling av länsstyrelsernas arbete med barnets rättigheter

3.1 Struktur för samordning

Det finns en gemensam struktur för samordningen av uppdragen i mänskliga rättigheter och barnets rättigheter. Uppdragen delar nätverk, Länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter. I stort struktureras samordningen upp som följer:

- Nätverkets uppdrag delar kontaktlänsråd och kontaktchefer som utgör styrfunktion för uppdragen
- Länsstyrelsen i Dalarnas län ansvarar för ekonomisk förvaltning samt handläggning av verksamhetsmedel för mänskliga rättigheter och barnets rättigheter.
- Länsstyrelsen i Dalarnas län och nationella samordnaren i barnets rättigheter ansvarar för samordning, verksamhetsplanering, utvecklingsprojekt, uppföljning och redovisningar.
- Den enskilda länsstyrelsen ansvarar för att delta i kunskaps- och erfarenhetsutbyte i nätverket samt för att uppdragets innehåll och utvecklingsinsatser blir kända och förankras på respektive länsstyrelse.

3.2 Länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheter

Samordnings- och utvecklingsuppdraget för uppdragen i mänskliga rättigheter och barnets rättigheter samordnar det länsstyrelsegemensamma nätverket för mänskliga rättigheter. Nätverket utgör själva navet för arbetet. Under året har nätverket träffats 2 gånger fysiskt och 2 gånger digitalt. Därtill har kortare digitala erfarenhetsutbyten erbjudits.

Utifrån 2021 och 2022 års enkätsvar framkom det att samordning i form av nationell samordning behövs, men att det finns potential för att utveckla samordningen i syfte att bättre möta regionala behov i utförandet av uppdraget. I syfte att utforma samordningen så att den bättre möter regionala behov inrättades under senare delen av 2022 en arbetsgrupp. Arbetsgruppen presenterade ett förslag som antogs av kontaktchefer under våren

2023. Den nya strukturen innebär en del nya komponenter där några särskilt viktiga är:

- Inrättandet av en beredningsgrupp som tillsammans med nationell samordnare bereder gemensamma frågor och planerar nätverksträffar, ger inspel på återrapporteringsprocessen med mera. Representationen i beredningsgruppen är nodbaserad, vilket innebär en bred geografisk representation i gruppen. Nodrepresentanten ansvarar för att fånga upp frågor från noden och spela in dem i den gemensamma strukturen. Inrättandet av noder har också möjliggjort för mer geografiskt nära erfarenhetsutbyte, samverkan och gemensamt görande.
- Inrättandet av avgränsade arbetsgrupper som praktiskt arbetar med prioriterade områden utifrån årets verksamhetsplanering.

Nationell samordnare för barnets rättigheter medverkar även i det länsstyrelsegemensamma forumet för nationella samordnare för social hållbarhet. Denna typ av strategisk samverkan har som huvudsakligt syfte att stödja och underlätta arbetet på regional nivå, minska risken för krockar samt bidra till samordningsvinster och synergier mellan uppdrag.

3.3 Barnrättsgruppen

Sedan 2020 finns förutom nätverket fokusgruppen i barnrätt, Barnrättsgruppen, som är ett digitalt forum för dialog, samplanering och erfarenhetsutbyte. Barnrättsgruppen syftar till att tillsammans driva en mer systematisk läns-gemensam utveckling inom barnrättsuppdraget. Gruppen träffas var sjätte vecka med uppehåll under sommaren. Nationell samordnare i

barnrättsuppdraget ansvarar för planering av mötesträffarna.

Barnrättsgruppen utvärderade under 2021 syfte och mål med mötesformen och under 2022 startade barnrättsgruppens nya mötesstruktur. Syftet med barnrättsgruppens möten var att fortsatt utgöra ett digitalt forum för dialog, samplanering och erfarenhetsutbyte men med en önskan att tillsammans driva en mer systematisk utveckling nationellt inom barnrättsområdet som gynnade samtliga länsstyrelser regionala uppdrag.

Nationell samordnare har planerat och sammankallat till sammanlagt sex möten under året 2023. Vid ett par av dessa träffar har även Barnombudsmannen medverkat. Fokus på barnrättsgruppens möten har varit att gemensamt analysera ”största strukturella effekt” för den interna utvecklingen av barnrättsuppdraget. Särskild vikt har även legat på de olika förutsättningar respektive länsstyrelse har för att bedriva utvecklingsarbete. Här identifierades tre stora utvecklingsområden för att barnrätten skulle gå genomslag internt på respektive länsstyrelser.

- Kartläggning av länsstyrelsernas verksamhet: denna del syftar till att kartlägga länsstyrelsernas verksamhetsområden för att hitta naturliga plattformar där barnrätten kan stärkas.
- Gemensamt utvecklingsarbete: syftar till gemensamt nationellt arbete som är resurseffektivt på så sätt att den egna länsstyrelsen kan gynnas lokalt av nationellt arbete eller projektgruppsarbete som med små resurser kan tillämpas på den egna länsstyrelsen.
- Kunskapsdatabas: barnrättsgruppen identifierade att en databas med insamlade goda exempel och material för workshops samt metoder utgör ett viktigt stöd i de regionala barnrättsstrategernas

arbete.

Ytterligare en prioritering för Barnrättsgruppen under 2023 var ett gemensamt nätverksmöte tillsammans med länsstyrelsernas nätverk för uppdrag inom mäns våld mot kvinnor och folkhälsouppdraget gällande remiss av SOU 2022:70 En uppväxt fri från våld.

3.4 Verksamhetsmedel

Liksom de senaste åren har samordnings- och utvecklingsuppdraget ekonomiskt prioriterat verksamhetsmedel i syfte att stärka det regionala arbetet.

Verksamhetsmedlet fördelas enligt 24-nyckeln. Det betyder att det avsatta beloppet delas upp i 24 lika stora delar, så att varje länsstyrelse kan erhålla en 21-del vardera utom länsstyrelserna i de tre storstadslänen, som kan erhålla två 21 delar vardera. Det betyder att storstadslänet kunde efterfråga 250 000 kr medan resterande län kunde efterfråga 125 000 kr. Samtliga länsstyrelser rekvirerade fullt belopp. Verksamhetsmedlets betydelse är liksom föregående år påtaglig. 20 länsstyrelser bedömer att verksamhetsmedlet har stor betydelse medan 1 bedömer att det varken har stor eller liten betydelse. Verksamhetsmedlet används dels till utökad arbetstid i uppdraget, dels till högre ambitionsnivå och särskilda insatser. Många kommentarer ger uttryck för verksamhetsmedlets betydelse. Här lyfts två kommentarer som får exemplifiera hur viktigt det är att uppdrag resurssätts ordentligt:

”Verksamhetsmedel har stor betydelse för uppdragets genomförande. Förutom att finansiera en del av en tjänst som kan ansvara för frågan ger det viktiga resurser som kan användas för

insatser i länet. Till exempel behöver kompetensutvecklingsinsatser som vi anordnar vara kostnadsfria för kommuner och regioner att delta i för att vi ska nå ut till så många som möjligt.”

”Tillgången till verksamhetsmedel är viktig men den nuvarande omfattningen är inte tillräcklig för att uppnå reell effekt, särskilt inte vad gäller extern verksamhet.”

Verksamhetsmedlet har bidragit till aktiviteter kopplade till samtliga formulerade uppgifter i samordnings- och utvecklingsuppdraget; riktat stöd till kommun och region som särskilt beaktar barns rätt till delaktighet och icke-diskriminering samt utveckling av arbetet med den interna tillämpningen av barnets rättigheter.

Bland annat arrangerade Länsstyrelsen i Blekinge län, i samarbete med Barnombudsmannen och Malmö Universitet, en konferens för särskilt inbjudna om barn i riskzon för utanförskap och kriminalitet. Länsstyrelsen i Södermanlands län anordnade under året en digital kunskapsförmiddag kring temat ”Barn som utövar våld”. Föreläsningarna belyste rättighetsperspektivet både hos unga brottsoffer och brottsutövare, bland annat rätten för barn som delges misstanke att verkligen få komma till tals kring sin version av det misstänkta brottet. Sammanlagt deltog ca femhundra yrkesverksamma i länet. I samverkan med uppdraget att ge stöd till kommuner i frågor som rör nationella minoriteter arrangerade Länsstyrelsen i Norrbottens län ett erfarenhetsutbyte om samråd med barn och unga som tillhör de nationella minoriteterna. I Västerbotten genomfördes en föreläsning om unga och minoritetsstress under Delaktighetsveckan.

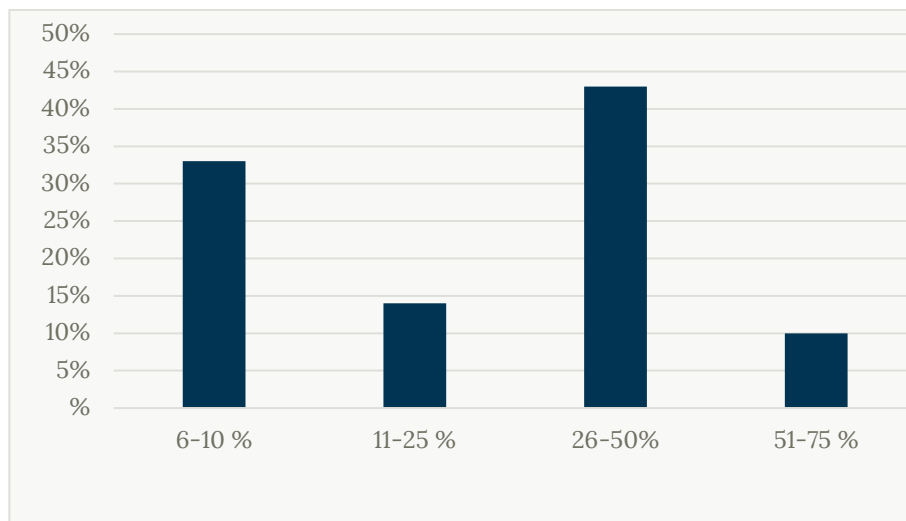

Länsstyrelsen i Jönköpings län genomförde under året en utbildningsinsats fördelad på två tillfällen för lärarstudenter på Högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping (HLK). Utbildningsdagens syfte var att studenterna skulle få en fördjupad inblick i vad barnets rättigheter, mänskliga rättigheter och jämställdhet, innebär i deras framtida jobb som förskollärare.

3.5 Intern tillämpning av barnets rättigheter

Liksom för tidigare år så har samtliga län regionala samordnare med undantag för vakanser del av året. När det gäller hur mycket arbetstid som avsätts i uppdraget så skiljer det sig ganska mycket åt mellan länen.

Tabell 1. Hur mycket arbetstid avsattes under året för arbete inom uppdraget i barnets rättigheter? Utgå från andel av en årsarbetskraft.

7 län har 6–10 % i uppdraget, 3 län har 11–25 %, 9 län har 26–50 %, 2 län har 51–75 %. En effekt av skillnaderna i arbetstid för de regionala samordnarna är att den nationella samordningen

behöver anpassa sitt stöd till de olika regionala behoven. Samtidigt som ett likvärdigt och väl samordnat stöd behöver finnas på plats för alla behöver också större län med större kapacitet bidra med mer till samordningsarbetet.

På frågan om vilka komponenter som ingått i länsstyrelsens interna system för barnets rättigheter svarar 20 län att det finns en person med uppgift att stötta implementeringen och tillämpning av barnets rättigheter.

Tabell 2. Vilka av följande komponenter ingick i länsstyrelsens system för barnets rättigheter under 2023?

Vidare är de vanligaste komponenterna, i fallande ordning: interna kompetensutvecklingsinsatser om barnets rättigheter och hur de tillämpas (17); rutiner för att pröva barnets bästa (14); kartläggning av luckor och behov (9); tydlig ansvarsfördelning (9); övergripande strategi, plan eller policy där barnrätten ingår (8).

Kunskaps- och metodstödet för prövning av barnets bästa lanserades under 2021 och syftar till att stärka länsstyrelsens

förmåga att praktiskt tillämpa barnets rättigheter internt i verksamheten. På frågan om vilken betydelse länsstyrelserna uppskattar att Kunskaps- och metodstödet har för att uppfylla sitt syfte svarar hälften av länen att stödet varken har liten eller stor betydelse. En tredjedel svarar att stödet har stor betydelse för förmågan att tillämpa barnets rättigheter. Knappt en tredjedel svarar antingen att stödet har liten betydelse eller vet ej/avstår från att svara. På frågan vad bedömningen baseras på återfinns flera kommentarer om att Kunskaps- och metodstödet uppfattas som alltför omfattande för att vara ett praktiskt stöd för den enskilde handläggaren. Flera län uppger att Kunskaps- och metodstödet utgör den viktigaste gemensamma grunden för länsstyrelsernas interna arbete med tillämpning av barnets rättigheter och att det har stor betydelse för länsstyrelsernas förmåga att tillämpa barnets rättigheter i verksamheten.

Vidare uppger 18 länsstyrelser att Kunskaps- och metodstödet under året har spridits till berörda verksamheter. 13 län svarar att barnrättsstrategen under året har stöttat implementeringen av kunskaps- och metodstödet och 9 av de svarande uppger att barnrättsstrategen agerat stöd i genomförandet av barnets bästa-prövning internt.

En nationell bedömning av Kunskaps- och metodstödet är att det är av stor betydelse för länsstyrelsernas förmåga att arbeta barnrättsbaserat och tillämpa prövningar av barnets bästa i de verksamheter där det är aktuellt. Stödet utgör också en gemensam kunskapsgrund om barnrätten för länsstyrelsekollektivet. Därtill har stödet även fått spridning utanför länsstyrelsernas verksamhet och utgör därmed ett stöd även för andra myndigheter och i vissa fall kommuner. För att öka

den praktiska tillämpningen och användarvänligheten av stödet krävs dock utveckling av mindre omfattande och än mer verksamhetsanpassade stödformat. Ett sådant stödformat skulle kunna vara ett digitaliserat handläggarstöd.

Arbetet med förstudien avseende ett digitalt metodstöd för tillämpningen av det rättighetsbaserade arbetssättet, inklusive det barnrättsbaserade arbetssättet som återfinns i Kunskaps- och metodstödet, som inleddes 2021 presenterade sin slutrapport under året. Arbetet har projektägs av länsstyrelserna i Värmlands, Uppsalas, Västerbottens och Örebro län. Förstudien presenterar slutsatser som tyder på att det kan vara motiverat att se över länsstyrelsernas metodstöd och dess implementering samt att ett digitalt verktyg skulle kunna underlätta.¹ Detta blir en fråga som samordningen behöver titta vidare på under 2024.

Nationellt har ett prioriterat område för verksamhetsåret 2023 varit samverkan mellan uppdrag i syfte att skapa förutsättningar för mer likvärdighet i ledning och styrning av länsstyrelseinstruktionen 5 § 1–6. Under året inrättades en arbetsgrupp som består av nationell samordnare eller motsvarande funktion för barnets rättigheter, mänskliga rättigheter, jämställdhet funktionshinderspolitiska uppdraget, nationella minoriteter och folkhälsa. Arbetet ska resultera i en nationell vägledning för integrering av länsstyrelseinstruktionen 5 § 1–6. Arbetet pågår och väntas resultera i en färdig produkt under 2024.

---

¹ Förstudien finns i bilaga 2

3.5.1 Integrering av mänskliga rättigheter och jämställdhet i krisledningsarbetet

Samordnings- och utvecklingsuppdraget har bidragit med arbetstid och kompetens i projektet som samordnas av Länsstyrelsen i Kronobergs län.² Uppdraget syftar till att säkerställa att jämställdhetsperspektiv och frågor om mänskliga rättigheter, inklusive barnets rättigheter, beaktas i alla relevanta delar av krisledningen, både i fredstida kriser och under höjd beredskap. Nationell samordnare i mänskliga rättigheter har varit med i uppdragets verkställande grupp.

Arbetet med att implementera materialet från Rätt att försvara pågår på flera länsstyrelser. Ett exempel på detta är Länsstyrelsen i Gotlands län där utbildningar har genomförts för berörda medarbetare från olika enheter på myndigheten med fokus på det nationellt framtagna funktionsstödet. Vid dessa tillfällen har barnrättsperspektivet integrerats och specifikt lyfts fram - vikten av att inkludera perspektivet i målgruppsanalyser, att beakta barn i arbetet med att identifiera särskilt utsatta grupper samt att genomföra barnkonsekvensanalyser inför beslut och åtgärder som berör barn har ingått i utbildningarna.

3.5.2 Statsbidrag inom integration

Under verksamhetsåret 2022 ingick uppdragen integration, jämställdhet, barnets rättigheter och mänskliga rättigheter i en nationell samverkan. Arbetet resulterade i en ny mer rättighetsbaserad projektlogik för statsbidragen och ett nytt handläggarstöd. Samtliga länsstyrelser jobbar enligt den nya

---

² För fullständig redovisning av uppdraget, se Slutredovisning Rätt att försvara, Länsstyrelsen Kronoberg, diarienummer 666-2022

projektlogiken.

3.5.3 Agenda 2030

Under de senaste åren har samordnings- och utvecklingsuppdraget finansierat deltagare i arbetsutskottet för det länsstyrelsegemensamma arbetet med Agenda 2030. Under 2023 har arbetet resulterat i fördjupad kunskap om den sociala dimensionen och de mänskliga rättigheternas koppling till agendan och till länsstyrelsernas verksamheter, spridning av goda exempel och tvärsektoriella arbetssätt, samt bättre omvärldsbevakning.

Under 2023 anordnades FN:s högnivåmöte High level political forum (HLPF) – halvvägs i agendan - i New York där Länsstyrelsens kontaktchef för barnrättsuppdraget deltog tillsammans med landshövdingen i Värmland. Det länsstyrelsegemensamma Agenda 2030-arbetet fick i uppgift att inkomma med exempel på tvärsektoriella arbetssätt som den svenska delegationen kunde lyfta fram under HLPF:s möten och sidoevents. Ett exempel var barnrättspiloten, ett projekt om regional samordning som leds av den nationella samordnaren för Agenda 2030, där fem länsstyrelser deltar. Målet för piloten är att de deltagande nationella myndigheterna och länsstyrelserna tillsammans ska utveckla och pröva en modell för samordning av statens stöd för att stärka kommunernas kapacitet att arbeta med risk- och skyddsfaktorer, i syfte att bidra till att barn och unga klarar skolan.

Vidare har barnets rättigheter integrerats i Länsstyrelsens bidrag till Rådet för främjande av kommunala analysers (RKA:s) översyn av nyckeltal för Agenda 2030 och i utvecklingen av hållbarhetsbedömningar. FN-kommittéernas granskningar av hur

Sverige lever upp till mänskliga rättigheter lyftes under våren fram på nationellt nätverksmöte.

Inom ramen för länsstyrelsernas nätverk för mänskliga rättigheters digitala erfarenhetsutbyten har Agenda 2030 varit ett tema under året. Regionalt uppger 20 länsstyrelser att Agenda 2030 aktualiserats som övergripande tema i insatser för barnets rättigheter under året som gått.

4. Nationellt stöd till det regionala externa arbetet

4.1 Statistiska lägesbilder

Med anledning av ett tydligt uttryckt behov från nätverket samt i syfte att omhänderta befintlig statistik från Prisma prioriterades lägesbilsarbetet i verksamhetsplaneringen för 2023. Arbetet är en gemensam prioritering för nätverket och således för både uppdragen i barnets rättigheter och mänskliga rättigheter.

Det som har tagits fram är 22 länsvisa och 1 nationell lägesbild.³ För de länsvisa lägesbilderna presenteras statistik på regional och lokal nivå. Statistiken presenteras genomgående på indelningsgrunderna kön, ålder och födelseregion. Syftet med arbetet har varit att synliggöra MR-läget avseende ett urval av rättigheter i relation till FN:s konvention om de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna och med utgångspunkt i rekommendationerna från FN:s barnrättskommitté från 2023 samt de senaste rekommendationerna från kommittén för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Arbetet är tänkt att användas som stöd i:

- dialog och utvecklingsarbete på nationell och regional nivå
- det externa arbetet gentemot kommuner regioner, myndigheter och andra aktörer

---

³ Den nationella lägesbilden finns i bilaga 3

- att integrera kunskap om levnadsförhållanden i länsstyrelsernas övriga verksamheter

Några generella iakttagelser är att det finns skillnader mellan län och kommuner. Det finns även skillnader i åtnjutandet av rättigheterna i relation till kön, ålder och födelseregion. Vi ser både positiv, negativ och oförändrad utveckling över tid. Slutligen bedöms 2016 års kommittérekommendationer från kommitteen för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter fortfarande vara relevanta.

Den nationella lägesbilden har publicerats och sprids på länsstyrelsernas intranät och externwebb. Eventuellt fortsatt arbete med, och spridningen av, de regionala lägesbilderna ansvarar regional samordnare för barnets rättigheter och mänskliga rättigheter för. Från nationellt håll har vi även lyft in de framtagna lägesbilderna som stödmaterial i arbetet med att integrera mänskliga rättigheter, inklusive barnets rättigheter, och jämställdhet i krisledningsarbetet, risk- och sårbarhetsanalyser och klimatsårbarhetsanalyser.

De nationellt framtagna lägesbilderna levererades under den senare delen av 2023 och hittills uppger 13 länsstyrelser att de har hunnit använda dem. Vissa länsstyrelser har använt den som underlag till prioriteringar för kommande verksamhetsår. De har även spridits internt till andra verksamheter och externt i regionala samverkansforum. Delar av statistiken har även använts inom andra uppdrag, exempelvis inom ramen för regionala jämställdhetsstrategier. 17 län har planer på att fördjupa de regionala lägesbilderna under det kommande året. Länsstyrelsen i Norrbottens län och Västerbottens län planerar att genomföra

gemensamma dialoger med civilsamhället och Sydlänen har påbörjat en dialog om nod-samverkan utifrån lägesbilderna. Flera län uppger att de kommer ha med lägesbilderna under kommande års kommunbesök. Många län planerar också att komplettera redan befintligt underlag eller påbörjade satsningar med underlag från lägesbilsarbetet.

Några länsstyrelser tagit fram egna lägesbilder under året. Bland annat har länsstyrelsen i Västernorrlands län påbörjat ett arbete med kommunvisa lägesbilder om barn och ungas livsvillkor och länsstyrelsen i Blekinges län har ett pågående arbete med övergripande lägesbilder för sociala hållbarhet. Länsstyrelsen i Skånes län har tagit fram två lägesbilder med fokus på livsvillkor utifrån diskrimineringsgrunderna (en för barn och en för vuxna).

Länsstyrelsen i Dalarnas län har fortsatt sitt arbete inom ramen för "Projekt lägesbild" genom att sammanställa och analysera regionala data om barn som lever i multidimensionell fattigdom. Den statistik som projektet utgår ifrån utgörs dels av den data som levererats av det nationella uppdraget genom den regionala lägesbilden "På tal om statistik och mänskliga rättigheter" och de delar som berör barn. Vidare har projektet kompletterat lägesbilden med ytterligare regional statistik som på olika sätt belyser barn och unga som lever i multidimensionell fattigdom. Projekt lägesbild genomförs i samverkan mellan samtliga uppdrag inom social hållbarhet på Länsstyrelsen i Dalarnas län och kommer pågå fram till 2025.

4.2 Digital barnrättsdatabas

Under 2023 inleddes ett projekt i samverkan mellan samverkans- och utvecklingsuppdraget i barnets rättigheter och Mötesplats

Social Innovation (MSI). Samverkansprojektet avser en förstudie om digital plattform med sociala innovationer som stärker tillämpningen av barnets rättigheter.

Yrkesverksamma inom Sveriges regioner och kommuner efterfrågar konkreta exempel – olika modeller och metoder – på hur de kan arbeta för att stärka tillämpningen av barnets rättigheter i sina verksamheter. Samtidigt har Mötesplats Social Innovation påbörjat en kartläggning av just denna typ av initiativ vilka för tillfället finns samlade i en Youtube-lista. Det finns ett behov att samla dessa initiativ och göra dem sökbara utifrån olika frågeställningar såsom ”Vilka initiativ stärker barnets rätt till delaktighet?”, ”Vilka initiativ skulle en kommun kunna genomföra tillsammans med civilsamhället?”, osv. Initiativen som hittas ska dels tjäna som inspiration för replikation och dels som en matchmaking för aktörer att samarbeta med.

Mot denna bakgrund har Länsstyrelserna och Mötesplats Social Innovation identifierat behovet av en digital plattform som kan samla initiativ som genom social innovation stärker barnets rättigheter. Initiativen behöver kvalitetsäkras och plattformen behöver utformas så att den blir långsiktig och användbar för målgruppen. Den tilltänkta målgruppen för den digitala plattformen är regioner och kommuner i Sverige, och mer specifikt barnrättstrategier i dessa organisationer.

5. Utveckling av länsstyrelsernas externa arbete med barnets rättigheter

5.1 Regional samordning och erfarenhetsutbyte

En viktig del av den regionala samordningen som länsstyrelserna ska stå för i den barnrättspolitiska strukturen är regionala nätverk. Nätverk skapar forum för lärande, erfarenhetsutbyten, samverkan och regional samordning vilket i sin tur skapar bättre förutsättningar för att barn ska få sina rättigheter tillgodosedda.

18 av 21 län svarar i årets enkät att de under året samordnat ett regionalt nätverk, plattform eller arbetsgrupp för barnrättsfrågorna (eller där barnrättsfrågorna genomgående ingår) vid flertalet eller enstaka tillfällen. Det är ett län färre än föregående år då 19 län samordnade ett nätverk för barnrättsfrågorna. Samtidigt uppger två län att regionala nätverk är under uppbyggnad.

De regionala forumen samlar olika aktörer. Mest vanligt förekommande är kommuner men även regioner, kommunförbund, civilsamhället, utbildningsväsendet, näringslivet och andra statliga myndigheter finns med. På frågan hur många kommuner som ingått i de former för samordning och erfarenhetsutbyte som länsstyrelsen sammankallat till under 2023

är det sammanlagda svaret 208 kommuner. Detta är en liten ökning från föregående år då länsstyrelserna uppgav att de nådde 203 kommuner.

Flera län uppger svårigheter med mottagarkapaciteten hos vissa kommuner och beskriver hur små kommuner med lite resurser har svårt att delta i nätverk eller liknande forum för erfarenhetsutbyten.

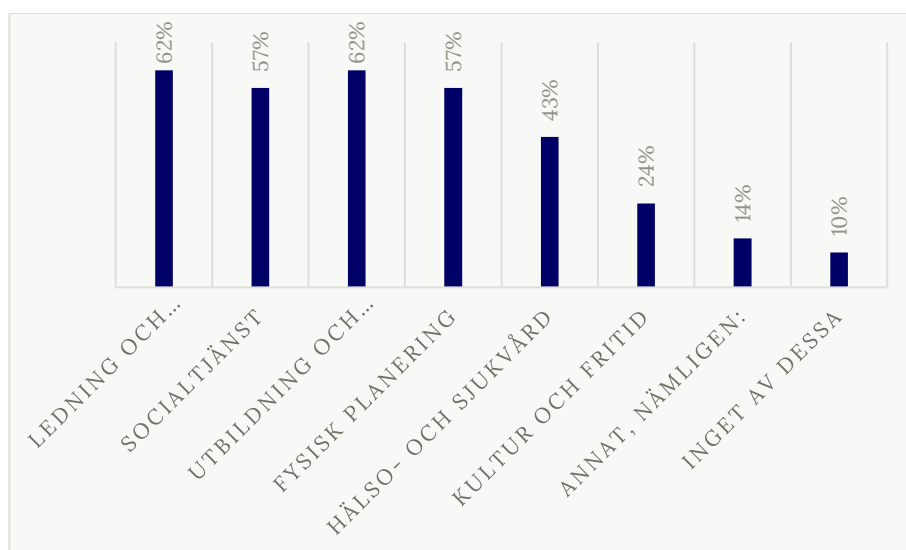
5.2 Regionala insatser och aktiviteter

Länsstyrelserna gör många regionala insatser och aktiviteter både inom ramen för barnrättsuppdraget specifikt, i samverkan med eller genom andra uppdrag. Exempel på en insats som genomförts i samverkan med andra av länsstyrelsens uppdrag är en konferens som anordnades av barnrättsuppdraget tillsammans med uppdrag inom integration och brottsförebyggande föräldraskap av Länsstyrelsen i Stockholms län. Konferensens syfte var att stärka kunskapen hos kommuner och civilsamhällesorganisationer om hur verksamheter kan nå pappor med flyktingbakgrund i det förebyggande arbetet. Länsstyrelsen i Örebro län genomförde under året en insats tillsammans med föräldraskapsstödet, Föräldraskap i Sverige, som syftar till att föräldrar med utländsk bakgrund deltar i utbildningsprogrammet för att bland annat få information om barnets rättigheter samt föräldrars rättigheter och skyldigheter. Genom att samverka internt med andra närliggande uppdrag får länsstyrelserna många gånger större spridning och större genomslagskraft i de frågor som kommuniceras.

Länsstyrelserna ska bidra till ett riktat stöd efter behov till kommuners och regioners arbete med tillämpningen av barnets

rättigheter. I enkäten efterfrågas vilken typ av insatser som ingått i det stödet under året. 19 av 21 län svarar att erfarenhetsutbyte inom ramen för de träffar som skett i de regionala nätverken ingått i stödet som länsstyrelsen erbjudit. 17 län svarar att gemensamma kompetensutvecklingsinsatser genomförts och 10 län svarar att man stöttat framtagandet, utvecklandet eller implementeringen av tillämpningsstöd för barnets rättigheter.

På frågan om hur många kommuner som nåtts av länsstyrelsens stöd under året är det sammanlagda svaret 218 kommuner. Vidare ställs en fråga om vilka verksamhetsområden som länsstyrelsen har bidragit till ett riktat stöd inom barnets rättigheter.

Ledning och styrning samt utbildning och barnomsorg är de verksamhetsområden som nåtts av flest insatser under 2023. Därefter kommer i fallande ordning socialtjänst och fysisk planering, hälso- och sjukvård, kultur och fritid. De verksamhetsområden som uppges under kategorin "Annat" är social hållbarhet och miljöprövning.

Ett exempel på en insats riktad mot ledning och styrning står Länsstyrelsen i Jönköpings län för som tillsammans med barnrättsstrateg på Vetlanda kommun genomförde en utbildning för förtroendevalda i Vetlanda kommun. Utbildningen hette ”Barnkonventionen och politiska beslut – vad gäller” och syftade till att öka förtroendevaldas kunskaper i när en prövning av barnets bästa ska göras.

5.2.1 Barns rätt till delaktighet

Länsstyrelsernas uppdrag i barnets rättigheter har genomfört många insatser under året i syfte att stärka barns rätt till delaktighet. I Västernorrland har ungdomspanelen Advisory board konsulterats i framtagandet av den regionala jämställdhetsstrategin. Länsstyrelsen i Kalmar län har i samverkan med Kommunförbundet stöttat kommuner i att arbeta fram en skolportal som direkt riktar sig till barn i årskurs sex och uppåt med information som rör barn och unga. Länsstyrelsen i Uppsala län genomförde en utbildningsinsats tillsammans med Håbo kommuns ungdomsråd under myndighetens sociala hållbarhetsdagar. I Västmanland utgick årets barnrättsdag från vad barn och unga själva tycker är en viktig fråga vilket är miljö och klimat. Under namnet ”Klimatkrisen – en barnrättskris?” bjöds yrkesverksamma inom skola, kultur och fritid, civilsamhället och några gymnasieklasser in till en konferens på temat. Rädde barnens ungdomsförbund deltog för att göra barn och ungas röster hörda.

Norrlänen (Norrbotten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland och Gävleborg) samverkar i kunskapshöjande insatser genom ”Dagens rätt”, en digital lunchföreläsningsserie. Ett av temana var

tillgänglig och inkluderande skolgång där barns rätt till delaktighet lyftes särskilt.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har under året i samverkan med kommunförbundet, regionen och två kommuner tagit fram en kartläggning som studerar barnrättsarbetet i tretton kommuner. I denna process anställdes även unga kommunutvecklare i tre kommuner som arbetat med frågan om hur unga i respektive kommun ser på frågan om kollektivtrafiken samt på frågan om en uppväxt fri från våld. Länsstyrelsen i Östergötlands län anordnade en föreläsning om Barnrättskommitténs rekommendationer som hölls för det Rättighetsnätverk som länsstyrelsen samordnar. Fokus var särskilt på delegationens arbetssätt med ungdomars delaktighet.

5.2.2 Barns lika tillgång till rättigheter

Även barns lika tillgång till rättigheter, rätt att inte bli diskriminerade, har under året varit ett prioriterat område för uppdraget i barnets rättigheter. I november genomförde länsstyrelserna den nationella kunskapskonferensen tillsammans med Barnombudsmannen. För 2023 var temat för konferensen Barns (o)lika tillgång till rättigheter och hade närmare 700 deltagare runt om i landet. I anslutning till den nationella konferensen som sändes digitalt på förmiddagen var det flera län anordnade regionala konferenser på eftermiddagen. Ett av länen som genomförde en regional konferens i anslutning var Halland där barnrättsuppdraget samlat omkring sjuttio tjänstepersoner, beslutsfattare och förtroendevalda för att diskutera halländska utmaningar kopplat till barns rätt till icke-diskriminering.

Länsstyrelserna i Skåne, Jämtland, Gävleborg och Jönköping har alla genomfört insatser under året på temat jämlika

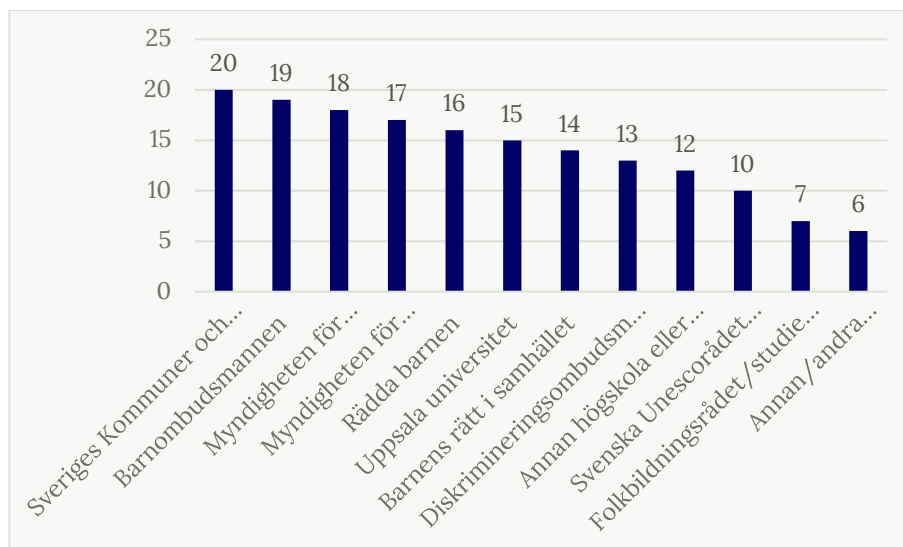

uppväxtvillkor. I Skåne genomfördes ett seminarium i samverkan med myndighetens folkhälso-, jämställdhets-, barnrätts- och funktionshindersuppdrag. I Jämtland har sociala hållbarhetsanalyser tagits fram med fokus på barns och ungas uppväxtvillkor och i Gävleborg har man tagit fram kommunblad utifrån risk- och skyddsfaktorer inom viktiga områden som påverkar barns uppväxtvillkor. Länsstyrelsen i Jönköpings län genomfördes en konferens i samverkan med Erikshjälpen och Jönköping University. Konferensens ledande frågeställning var "Vad behöver Sverige göra för att implementera rekommendationerna från FN:s barnrättskommitté och därmed säkerställa att alla barn får sina rättigheter tillgodosedda enligt barnkonventionen?" och drog närmare 280 deltagare.

6. Strategisk samverkan och kommunikation

6.1 Regional samverkan

Regionalt har länsstyrelserna genomfört 167 samverkansinsatser med specialistmyndigheter och nyckelaktörer. I frågan om samverkan ingår regional spridning av material framtaget av specialistmyndigheter och nyckelaktörer. De mest vanligt förekommande samverkansparterna är SKR (20), Barnombudsmannen (19), Myndigheten för delaktighet (18), Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (17), Rädda Barnen (16), Uppsala universitet (15), Barnens rätt i samhället (14), Diskrimineringsombudsmannen (13). Minst förekommande är kategorin ”andra” (6).⁴

⁴ Aktörer som nämns under övrigt är Svenska Kyrkan, Youth 2030 Movement, Erikshjälpen, Kvinnor- och tjejjourer, Rättighetscentrum och Stiftelsen tryggare skola.

En förutsättning för att barnets rättigheter ska få genomslag i den praktiska tillämpningen på regional och lokal nivå är samordning och samverkan med andra viktiga aktörer på området. I vissa fall genomförs aktiviteter i bred regional samverkan, ett exempel på detta är i Halland där barnrättsuppdraget, folkhälsoupdraget, Agenda 2030-samordningen och Region Halland bjöd in samtliga halländska kommuner, näringsliv och civilsamhällesaktörer till en länsträff för hållbar utveckling, med barn och ungas hälsa i fokus. I andra fall är samverkan smalare, som i Kronoberg där länsstyrelsens barnrättsuppdrag i samarbete med Linnéuniversitetet gjort en utbildningsinsats med särskilt fokus på barn och unga som upplevt trauma. Behovet av detta aktualiserades efter rapporteringar om psykisk ohälsa bland flyktingar från Ukraina.

På frågan hur länen bedömer utvecklingen avseende samarbetet kring barnets rättigheter externt i länet under 2023 jämfört med utgången av 2022 svarar 11 länsstyrelser att utvecklingen bedöms som positiv medan 10 länsstyrelser bedömer utvecklingen som oförändrad. En av de länsstyrelser som bedömer utvecklingen som positiv är Länsstyrelsen i Värmlands län som beskriver det pågående arbetet med att i bred samverkan ta fram en gemensam regional handlingsplan i barnrätt.

6.2 Samverkan med specialistmyndigheter och nyckelaktörer

Under 2023 har nationell samordnare deltagit i många olika barnrättssammanhang i syfte att stärka samverkan på såväl

nationell som regional nivå. Några exempel där nationell samordnare deltagit i programpunkter för att synliggöra arbetet i länsstyrelsernas barnrättsuppdrag är Socialstyrelsens nätverk Barns rätt att komma till tals; Almedalen om barns lika villkor; Aten högnivåmöte med BRIS och Smile of the Child Greece för att dela goda exempel om implementeringen av barnets rättigheter vid händelse av kris. Vidare har nationell samordnare deltagit på MR-dagarna tillsammans med nationell samordnare för uppdraget i mänskliga rättigheter och hållit i ett seminarium om de framtagna lägesbilderna.

Samordningsuppdraget har även deltagit vid myndighetsgemensamma dialoger utifrån Migrationsverkets uppdrag om att inrätta återvändandecentrum. Där har särskilt lyfts vikten av att systematiskt tillämpa barnets rättigheter genom exempelvis återkommande prövningar av barnets bästa inför beslut och andra åtgärder.

En samverkansaktör som tillkommit under 2023 är Stiftelsen Allmänna Barnhuset (SAB) som ingått en samarbetsöverenskommelse med samordningsuppdraget i barnets rättigheter. Överenskommelsen består av ett ekonomiskt bidrag till SAB som motsvarar en monterplats samt biljetter till de regionala barnrättssamordnarna till Barnrättsdagarna. Därtill ingår länsstyrelsens samordningsuppdrag numer i den rådgivande kommittén för Barnrättsdagarna i och med samarbetsöverenskommelsen.

6.2.1 Barnombudsmannen

I länsstyrelsernas uppdrag i barnets rättigheter är specialistmyndigheten Barnombudsmannen (BO) den utpekade

samverkansaktören. Liksom föregående år har det nationella uppdraget samverkat med BO i flera sammanhang. Den stora samverkansinsatsen är den nationella kunskapskonferens som genomförs årligen i samband med Barnkonventionens dag i november. Temat för årets konferens var Barns (o)lika tillgång till rättigheter och deltog gjorde närmare 700 yrkesverksamma, beslutsfattare och förtroendevalda.

Vidare har BO deltagit på Barnrättsgruppens möten vid tre tillfällen. I början av 2023 deltog BO i samband med uppdragstolkning och samplanering av verksamhetsåret. I mars deltog BO och presenterade FN:s Barnrättskommittés rekommendationer till Sverige och inför den nationella samverkanskonferensen deltog BO i ett samverkansmöte med Barnrättsgruppen.

6.2.2 Sveriges kommuner och regioner

Länsstyrelsernas uppdrag i barnets rättigheter samverkar även tätt med Sveriges kommuner och regioner (SKR). Nationell samordnare har exempelvis deltagit och presenterat länsstyrelsens arbete med barnrättsfrågorna på SKR:s regionala barnrättsnätverk samt på SKR:s barnrättskonferens.

Vidare har det varit vanligt att de regionala uppdragen i barnets rättigheter använder sig av de barnrättsstrategutbildningar som SKR genomför. Utbildningarna är förlagda under fyra heldagar och de har genomförts både fysiskt som digitalt. Under 2023 har exempelvis Länsstyrelsen i Dalarnas län påbörjat en barnrättsstrategutbildning där de deltagande framgent kommer att utgöra grunden för ett regionalt barnrättsnätverk.

Under 2022 och 2023 gick även 10 barnrättsstrateger från

Barnrättsgruppen SKR:s traineeutbildning. Detta var ett nationellt samverkansinitiativ i syfte att bättre samordna det regionala och lokala stödet med det stöd som SKR erbjuder sina medlemmar. Under fyra tillfällen fick länsstyrelsens barnrättsstrateger utbildning i hur de själva kan utbilda efter det koncept som SKR erbjuder under sina barnrättsstrategutbildningar. Framgent finns planer på att de av länsstyrelsens utbildade barnrättsstrateger själva kan genomföra delar av SKR:s utbildning för att sedan använda sig av SKR i de moment som är mer praktiska för kommunal och regional verksamhet.

6.3 MR-webben

Samordningsuppdraget i mänskliga rättigheter har sedan 2021 en externwebb som primärt riktar sig till personer som arbetar med mänskliga rättigheter i det offentliga och där barnrätten givet ingår. Den innehåller konventioner, metodstöd, kunskapsstöd, digitala utbildningar och annat relevant material. Det finns även ett kalendarium för aktiviteter och kunskapshöjande insatser som genomförs av flera av länsstyrelsernas uppdrag men även andra aktörer, till exempel andra statliga myndigheter. Digitala aktiviteter som görs av länsstyrelserna regionalt som också kan vara av intresse för kommuner och andra aktörer i andra län läggs också upp här. Detta gör vi för att bättre dra nytta av varandras aktiviteter och resurser. Under året har vi satsat på tillgänglighet och säkerställt att samtliga publikationer är tillgängliga. MR-webben har haft ca 3000 unika besökare under året.⁵

---

⁵ Statistiken togs ut 2023-12-05 och avser med andra ord perioden 2023-01-01 till och med 2023-12-05

7. Arbetet framåt

Länsstyrelsernas regleringsbrevsuppdrag i barnets rättigheter för 2024 består av nya skrivningar där den interna utvecklingsdelen tagits bort. För innevarande verksamhetsår ska länsstyrelserna sprida kunskap om tillämpningen av barnets rättigheter till kommun och region, samt möjliggöra erfarenhetsutbyten mellan olika aktörer.

Avslutningsvis i enkäten ställs frågor om arbetet framåt, här listas ett antal områden som länen får prioritera mellan. I fallande ordning uppger länsstyrelserna att man vill prioritera:

- Stöd för tillämpning av prövning av barnets bästa
- Utökad eller förstärkt länssamverkan och forum för erfarenhetsutbyte
- Stöd för tillämpning av barns rätt till delaktighet och inflytande

För att omhänderta de framkomna behoven planerar samordningen att under 2024 se över möjligheterna att utveckla prövningsstödet så att det lättare går att tillämpa och sprida till externa aktörer. Vidare planerar Barnrättsgruppen för träffar med berörda sektorsmyndigheter samt ett fokuserat erfarenhetsutbyte kring just regionala nätverk och länssamverkan.

Länsstyrelserna är väl rustade för det förstärkta externa uppdraget i och med att det på de allra flesta håll redan finns regionala nätverk och kommunikationskanaler på plats.

Utmaningen kommer bestå i att stötta en god implementering av den kunskap som ska spridas till nämnda verksamheter. Här behöver samverkan utvecklas ytterligare. Barnrättsuppdraget kan komma att behöva kroka arm med andra uppdrag i syfte att hitta

rätt kontaktvägar och samordna sig med det stöd som länsstyrelserna redan bistår med till kommun och region. Även nationellt behöver samverkan utvecklas, framför allt med berörda sektorsmyndigheter, men även med Barnombudsmannen och med SKR. För att det regionala och lokala stödet ska få så likvärdigt utfall som möjligt över hela landet ställer det ytterligare krav på både samordningen av stödet och samverkan med andra, på alla nivåer.

8. Bilagor

Bilaga 1 Bokslut

Ekonomisk redovisning barnets rättigheter 2023	Utfall
Verksamhetsmedel	2 750 000
Nationell samordning	750 000
Ekonomi & förvaltning	100 000
Kommunikation och information	400 000
Projekt	850 000
Agenda 2030	150 000
Totalt	5 000 000

Bilaga 2 Förstudie digitalt verktyg för det rättighetsbaserade arbetssättet

Bifogas som fristående rapport

Bilaga 3 På tal om statistik och mänskliga rättigheter 2023

Bifogas som fristående rapport

Barnrättsrapporten

Återrapportering av samordnings- och
utvecklingsuppdraget A2019/01274

Länstyrelserna

www.lansstyrelsen.se